

MAĎARSKO

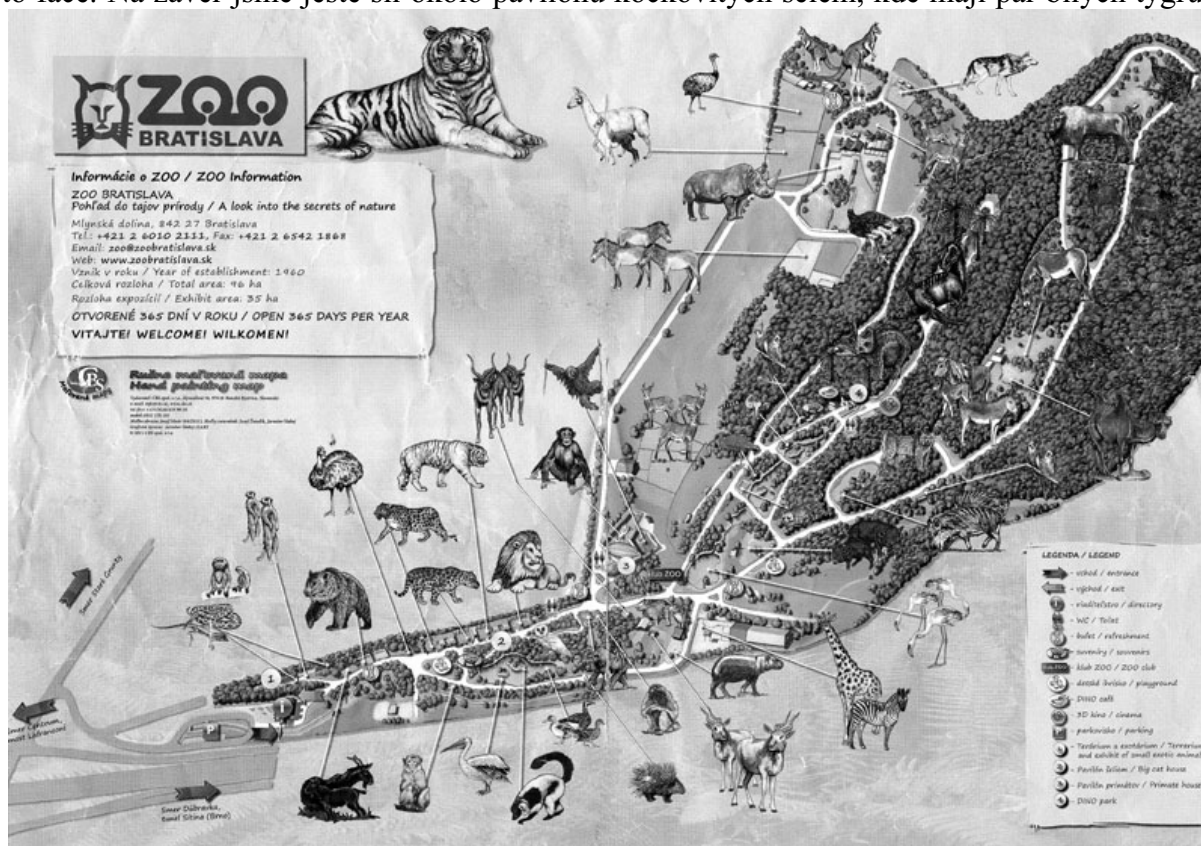

s Evičkou
květen 2015

Již podruhé jsme se s vnučkou Evičkou vydali na cestu po Maďarsku. Cestovali jsme zase po úplně jiných místech než loňský rok.

18.4.

Ráno jsme se stavili pro Evičku a po dálnici vyrazili směrem do Bratislavy. Tam jsme měli první větší zastávku a to v místní zoologické zahradě. Předtím jsme byli pouze na kraji Brna v Tesco, kde jsme si v bufetu dali oběd a nakoupili nějaké zásoby. Bratislavská Zoo leží na kraji města, je spíše staršího typu, různé její části zasahují do kopce a jsou tam rozsáhlé plochy, ale ne nijak efektivně využité. Na ZOO navazuje Dinopark, v němž jsou sochy dinosaurů v původní velikosti, řada z nich je pohyblivých a vydává dinosauří zvuky, ozývalo se tam i mlaskání malých dinosaurů, kteří žrali jiného. Evička se toho trochu bála a proto jí Vláďa nosil v náručí. Moc se jí ale líbilo, když jsme jí koupili omalovánky s dinosaury. Cestou k východu jsme si prohlédli moderní pavilon opic, kde jsme se dívali na šimpanze face to face. Na závěr jsme ještě šli okolo pavilonu kočkovitých šelem, kde mají pár bílých tygrů.

Dali jsme si na GPS trasu do Soproně a ona nás neustále vedla do Rakouska a chtěla nás poslat po rakouské dálnici. To jsme ale nechtěli, protože kvůli pár kilometrům kupovat ještě rakouskou známku bylo zbytečné. Stačí, že jsme již měli známku slovenskou a za 12,90 E jsme koupili 10 denní známku maďarskou. Nakonec jsme jeli stejně kousek Rakouskem, ale po obyčejných silnicích za Nesiderským jezerem. Do Soproně jsme dorazili okolo 18. hodiny. Měli jsme rezervované ubytování na 3 noci v penzionu Panorama, který byl na kopci nad městem a opravdu z něj byl panoramatický výhled. Měli jsme obyváček s ložnicí a s ledničkou. Náš pokoj měl terasu, ale otočenou do svahu, Evička na ní drandila na motorce. Stálo to 22 E za noc.

Ještě jsme si zašli do města na večeri, šli jsme docela daleko z kopce a nic jsme nemohli najít, až jsme skončili v pizzerii, dali si pizu a pivo. Pivo bylo místní a jmenovalo se Soproni.

19.4.

Ráno jsme vyrazili do Fertödu, což je zámek Esterházyů, takové maďarské Versailles. Měli mít sice otevřeno, ale u pokladny nikdo nikde nebyl, tak jsme pronikli do zámku až do patra, kde byla chodba s pokoji. Asi bychom mohli jít ještě dále, ale vrátili jsme se. Na nádvoří tam připravovali umělé stromy pro filmování, které se mělo konat v příštích dnech. Na dřevěné poloviční kuželové konstrukce přidělávali jehličnaté větvičky. V parku bylo takových kuželíků plno, ale opravdových. Prošli jsme se parkem, odkud byly pěkné výhledy na zámek. Park byl trochu zanedbaný, v dáli tam byla vidět budova loveckého pavilonu. Část neoploceného parku vedle zámku za podpory unie revitalizovali, tak časem snad dojde i na hlavní zámecký park.

Pak jsme jeli pár kilometrů do vesničky Nagycenk, kde je muzeum úzkorozchodné dráhy. Bylo tam malé nádražíčko, pořádají tam několik mimořádných jízd ročně. Na kouscích kolejnic tam stálo několik mašin a vagónů osobních či nákladních. Všechny dveře lokomotiv i vagónů byly zavařené, tak to bylo jen na koukání, ale nefunkční. V Nagycenku je také zámek, vjeli jsme do parku, tam byla část zámku předělaná na hotel, jinak je část za hlavní bránou zřejmě přístupná. Na oběd jsme šli do Csikos čárdy, tedy cikánské putyky. Vláďa si tam dal česnekovou polévku v chlebu, Evička měla dětskou polévku.

Ve Fertödu jsme viděli ukazatel na Zoo, tak jsme tam jeli. Bylo to v Rakousku jen asi 10 km kousek za hranicemi. Bylo to v divokém lesíku za Pamhagenem, platili jsme vstupné ve forintech, protože Eura jsme neměli, při přepočtu to bylo 6,5 E za vstup za dospělého. Za 1 Euro jsme koupili krmení pro zvířata. V divokém lese to bylo jako v džungli. Na kraji volně běhaly husy, kachny a slepice, v ohradě měli koně a osla. Pak v ohradách a za ploty byli vlci, kozičky, ovce a divoká prasata, která strašně smrděla. Dále ještě byla malá vietnamská prasata se spoustou maličkých, hned vedle byli medvědi. Pokračovalo se divokou pustinou, v níž občas byly nějaké klece hlavně na ptáky.

Na závěr dne jsme se jeli podívat k vysílači nad Sorponí, který jsme viděli na kopci nad městem. Jeli jsme zhruba směrem, kde jsme ho viděli, až jsme dojeli na hranice. Při cestě zpět jsme věž uviděli trochu stranou, nedalo se až k ní dojet, muselo se jít asi 1 km pěšky.

Cestou do penzionu jsme se stavili v Tesco na nákup a tam si koupili večeři do mikrovlnky. Ta byla v penzionu k dispozici, nádobí jsme měli vlastní.

20.4.

V Soproni a okolí měly být také nějaké termální lázně, ale pouze venkovní a proto byly otevřené až od 1.května. Rozhodli jsme se tedy jet do Bükfürdő asi 45 km jižním směrem. Před areálem na parkovišti skoro nikdo neparkoval, zřejmě návštěvníci, kteří byli v lázních, tu také bydleli. Zaplatili jsme rodinné vstupné 5600 Ft, k tomu navíc za skříňku 700 Ft a vratnou zálohu jako depozit za zámek. Navíc byla možnost si přikoupit vstupné do zážitkových bazénů s tobogány apod. za 4500 Ft za jednoho.

Plavali jsme v bazénu, ze kterého se dalo proplout ven, Evičku velice bavilo chodit podél okraje po stupínku na sezení. Do dalšího bazénu nás s Evičkou nepustili, byl příliš horký a tam děti nesmějí. Byl tam ale uvnitř další velký bazén s přiměřenou teplotou.

Oběd jsme si dali přímo v areálu za 1000 Ft, měli jsme špagety s perkeltem. Pak jsme byli ještě v dalších bazénech, ještě tam byly i malé s vířivkami. Odjeli jsme asi ve 14 hodin.

Odpoledne jsme si prohlédli staré město v Soproni. Je to údajně nekrásnější historické město Maďarska. Napřed jsme procházeli okolo celkem zachovalých hradeb, Na centrálním náměstí Fő (v překladu Hlavním) jsme si dali na zahrádce kafe. Na náměstí stojí tzv. Kozí kostel a barokní strážní věž, která funguje jako rozhledna. Udělali jsme městem o-kroužek, šli jsme okolo velmi honosného morového sloupu a kašny.

Po 4. hodině jsme se jeli ještě podívat několik kilometrů na sever od Soproně, kde ve vesnici Förterakos má být jeskynní divadlo. Bylo však v rekonstrukci, chtěli jsme tam alespoň

nakouknout, ale nepustili nás tam. Obešli jsme to zezadu, na kopečcích byla vyhlídka na Nesiderské jezero, ale do údolí s divadlem bohužel ne.

Při návratu jsme se ještě stavili u zajímavé věže v Soproni, kterou jsme viděli na kopci. Bylo to nazvané Város, byly to obytné domy do kruhu s pavlačemi, uprostřed stála kruhová věž. Na internetu jsem se dočetla, že je to bývalý větrný mlýn, který zásoboval armádu.

Hned vedle bylo zajímavé dětské hřiště, na kterém si Evička pěkně vyhrála. Na večeri jsme šli opět z kopce směrem do centra. V restauraci Net Pescet umístěné v suterénu nóbl vily jsme si dali jídlo asi za 1600 Ft., měli jsme polévku a Vlád'a krutí se špenátem a rýží.

Večer jsme skypovali domů, ale web kamera nefungovala, pouze nás slyšeli, my je viděli, ale oni nás ne.

21.4.

Asi o půl deváté po snídani jsme odjeli směrem na jih asi 130 km do městečka Zalaegerszeg. V tomto městě je vesnický skanzen Göcseji. Bylo to špatně označené, napřed jsme to nemohli najít, protože na odbočce byla pouze rezavá cedulka s maďarským názvem. Taky proto tam asi nikdo nebyl. Skanzen je totiž nejstarší v Maďarsku, je z roku 1968. Vstupné stálo 700 Ft. Vesnička vypadala celkem autenticky, dalo se nakukovat do interiérů. Původně tam zřejmě měli rozsáhlejší plány, chtěli tam postavit ukázky dalších východoevropských vesnických domků – byla tam mapka, ale nějak z toho asi sešlo. Pak tam také měli několik samotných štítů vesnických domků. Na stejnou vstupenku se dalo navštívit i

sousední museum těžby ropy – jen jsme se v něm koukli na venku vystavené těžní stroje.

Na oběd jsme se stavili v Maďarské čárdě kus před Nagy Kanyzou, ceny tam byly poněkud vyšší, přes 2000 Ft., tak jsme si dali pouze 3 polévky s nudličkami, byly to docela slušné kotlíky, tak to stačilo

Odpoledne jsme navštívili další skanzen u Kolosváru a to Szennu. Bylo to v krásném prostředí, kvetly tam ovocné stromy, u každého domku stála průvodkyně připravená nám ukázat vnitřek a taky k tomu něco říci. Třeba v jednom domku měli několik druhů sušených léčivých rostlin a z nich udělané čaje, názvy mi nic neříkaly, spíše jsem něco poznala podle vzhledu. Zaměstnankyň tu bylo více než návštěvníků. Součástí skanzenu byl i hřbitov a kostelík, za zvláštní vstupné (které jsme však nezaplatili) se dalo prohlédnout si ho i zevnitř. Měli tam kromě jiného mohutné ovce a berany a zařízení pro výrobu vína.

Asi v 18 hodin jsme dojeli do Pecse, kde jsme nakoupili ve Sparu, k večeri jsme si koupili pečené kuře. Ještě jsme popojeli pár kilometrů na jih do Harkány, což jsou další termální lázně. Měli jsme tam zamluvený penzion Park přímo u lázeňského parku proti lázním.

Měli jsme pokoj i s kuchyňkou, tak jsme si ke kuřeti uvařili bramborovou kaši z pytlíku.

22.4.

Ráno šel Vlád'a sprdnout domácí, že je zima a neteče teplá voda. Zajistili nápravu a topení nám pustili. My šli přes park do lázní Harkány. Zaplatili jsme vstup 2900 Ft za jednoho, a za šatní skříňku, Evička to měla zadarmo. V přízemí byly léčebné horké bazény, do kterých

Evička nemohla, tak jsme šli do 2. patra, kde byly tři menší bazénky. Vlád'a koupil Evičce nová křidélka a ona sama plavala. Konečně poznala, že jí křidélka dokážou unést. Venkovní bazén by normálně také nebyl pro děti, ale studenější vzduch ho ochlazoval, tak tam Evička směla. Byl však plně obsazený, probíhal v něm aqua aerobic. Cvičitelka předcvičovala na břehu a převážně starší ženy ale i muži cvičili podle ní. Pak tam ještě byl venkovní bazén, celkem normální teploty, v němž plavali pouze 3 lidé. Kromě toho v areálu bylo ještě několik dalších venkovních bazénů, určených však pouze pro letní provoz.

Na oběd jsme se vrátili do penzionu a dali si zbytky od včera – kuře, sekanou a kaši. Odpoledne jsme jeli do Pecse. Nad ní se tyčí na kopci vysoká televizní věž, tak jsm eprohlídku města zahájili u ní. Dostali jsme se tam poměrně dlouhou okružní cestou, z centra to mohlo být blíž. Za vstup nahoru se platilo vstupné 950 Ft, vstupné vybírala obsluha výtahu, který jezdil pouze na ovládání klíčem. V hořejším patře byla otevřená vyhlídková plošina, z níž byl parádní výhled na město. Pod ní byla zasklená kavárna, ve které jsme si dali kafe, Měli tam plastickou mapu hor nad Pecsí a maketu dinosaura (snad tu našli jejich nějaké pozůstatky). Taky tam byly tabule s horizontem a popisem toho, co je vidět. Mělo být vidět až Balaton Hegy.

Sjížděli jsme dolů a stále ještě kus nad městem jsme se podívali ke kostelíku Havaz Boldogasszony na Měsíčním vrchu. Vedla k němu celkem velkolepá cesta financovaná Uníí. Pak jsme se ještě stavili u ruin bývalého kláštera Tetteyi Rom později přestavěného na mešitu.

Nakonec jsme zaparkovali v centru města a šli na procházku. Na hlavním náměstí Szechenyi stojí dle vzhledu ohromná mešita, s kupolí a moderní přístavbou, která je však katolickým kostelem,. Pod ní stojí pomník na památku bojů proti Turkům. Na náměstí stojí ještě morový sloup, je zde také zajímavá stupňovitá fontána a jsou zde převážně barokní budovy v perfektním stavu,

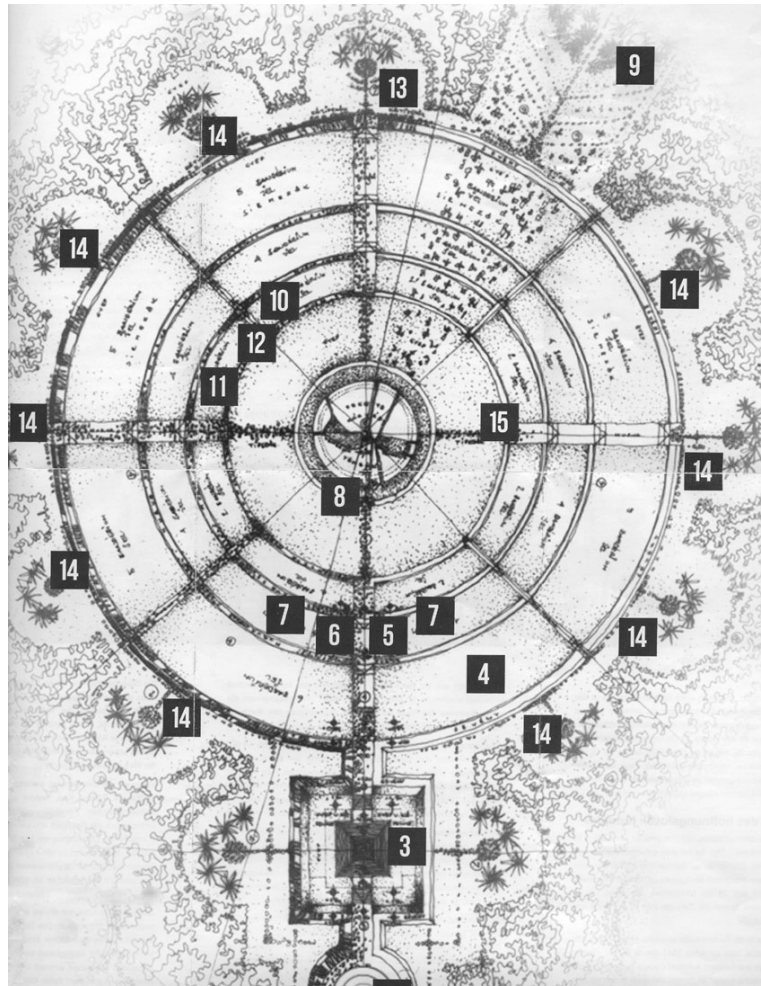
Přesunuli jsme se na další náměstí Sv. Istvána. Na něm byla starokřesťanská bazilika, která však byla zahloubena v zemi. Dalo se do ní jít, vstupné bylo 1700 Ft., seděl tam nějaký člověk a nevšímal si nás, tak jsme tam nešli, Vstupenka snad měla platit i na něco dalšího. Hned vedle je další náměstí Dóm tér, tedy něco jako katedrální náměstí, na němž stojí ohromná basilika se čtyřmi rohovými věžemi. Za katedrálou byly opravené městské hradby, vedle ní byla prosklená zem a bylo vidět do podzemí s nejstaršími křesťanskými památkami. Všechno bylo celkem zdařile rekonstruované. Naši poněkud starší již skoro historické mapě to neodpovídalo. Vedle v parku byla kovová konstrukce, na níž viselo plno zámečků, vedle bylo ověšené celé zábradlí, asi opět zámečky lásky, to se v poslední době na mnohých místech nějak rozmohlo.

K autu jsme se vrátili v 18:15. Cestou do Harkány jsme si v supermarketu zakoupili večeři – masové kuličky s rýží.

23.4.

Ráno jsme se vydali směrem na východ. Zastavili jsme se ve vinařské vesničce Villany, v níž bylo plno malých vinařských domečků, většinou však zavřených. V jednom otevřeno bylo, tak jsme si tam koupili 2 l vína za 1400 Ft. Vesnička ležela pod malým hřebínkem s vinicemi.

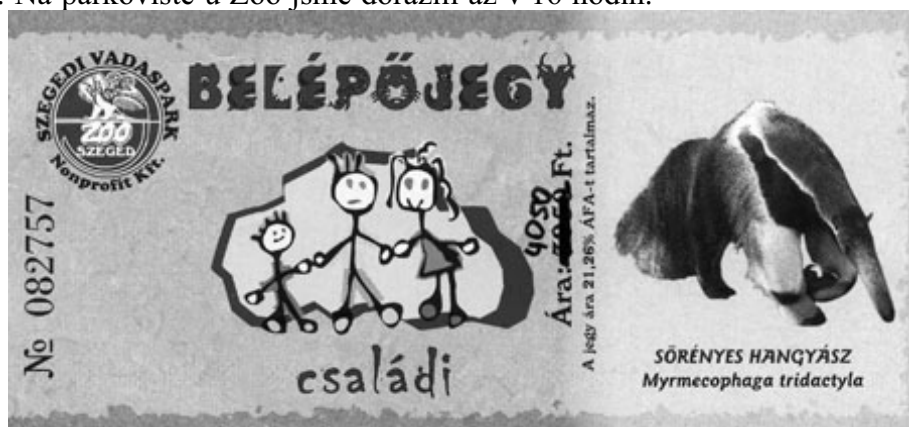
Další naše zastávka byl památník bitvy u Moháče. Za zajímavou kovovou bránou se zauzlovaných tyčí je vstupní budova v podobě maďarské královské koruny, která tu stojí teprve od roku 2011. Za ní je tu pak řada křížů a dřevěných figur příslušníků zde válčících stran, Turci zde r.1526 pod vedením sultána Sulejmána porazili spojená vojska Čechů a Maďarů a tím si otevřeli cestu do Evropy. Padl zde - respektive se utopil v bažinách, český král Ludvík II. Jagelonský (byl zároveň i maďarským králem, tady ovšem pod jménem Lajos II.). V hlavní budově byla řada fotografií z akcí tu pořádaných, např. z návštěvy české delegace, a model bitvy.

V městě Moháč vedl přes Tisu přívoz umístěný na silnici 1. třídy, nejezdil však moc často, tak jsme raději jeli o kus severněji po mostě. Je tu vystavěná nová dálnice, kterou jsme ani neměli zakreslenou v mapě.

Jeli jsme směrem na východ do Szegedu. V Tesco ve městě Baja jsme si v bufetu dali oběd, Vláďa kuře a já s Evičkou maso s hráškem a rýží. Dlouhé úseky silnice byly rozkopané, opravovali jí a stavěli podél ní cyklostezku, bylo to najednou asi 80 km a byly tu samé semaforey, jezdilo se vždy pouze jedním směrem. Tolik bagrů pohromadě jsme asi ještě neviděli.

V Szegedu jsme hledali Zoo, nebylo značené, projeli jsme skoro celý Szeged a u pumpy koupili mapu, kde nám nějaký chlapík ukázal, kde zoo je, v mapě to totiž bylo uvedeno jako Vadaspark. Na parkoviště u Zoo jsme dorazili až v 16 hodin.

Měli zde rozdělené expozice zvířat podle světadílů. Viděli jsme tapíry, rosomáka, opice, bílé lvy, kteří zrovna dostali k večeři králíka. Na konci jsme obcházeli jezírko, které patřilo do americké části, plavali na něm pelikáni a okolo se pásly lamy a vikuni. Před 18. hodinou jsme již byli v zoo sami, pavilony již byly zamčené, ven jsme vycházeli turniketem a nikde nikdo nebyl.

Ubytování jsme měli zajištěné v Czongradu asi 80 km severně od Szegedu, většina cesty vedla po dálnici. V malém domečku jsme měli prostorný pokoj s koupelnou, k dispozici byla varná konvice a mikrovlnka. Ubytovatel byl starý pán a pronajímal zřejmě tento jediný pokoj.

24.4.

Ráno jsme se podívali do Örosvaru, což je stará čtvrť Czongrádu na břehu Tisy. Byly tam staré domky s doškovými střechami, celkem dobře udržované a obílené, ale řada z nich na prodej. Celé to bylo umístěné pod protipovodňovým náspem řeky Tisy.

Další naše zastávka byla v arboretu Szarvas. Toto arboretum je spojené s Makettparkem, kde byly miniaturizované stavby Maďarska a Solnohradska (tedy části dnešního Rumunska), mezi tím jezdily vláčky, které se daly ovládat tlačítky. Byl tam hrad Bran, Sorpon, Szeged, Budapest a další.

V arboretu se dalo volně chodit po trávě, byl to vlastně přírodní park, stál tam také malý altánek a několik hospodářských budov. Pozorovali jsme bílého páva, pávů tu bylo více, ale jediný byl bílý.

Po 4. hodině jsme přijeli do Hajduszoboszló. U domku s objednaným ubytováním jsme čekali asi 20 minut, než dorazila paní domácí. Mezitím Vlád'a zjišťoval stav – byly tam léčebné lázně, ale pouze pro dospělé, a zábavní centrum Aquapalace. Bydleli jsme v domku se zahradou, na ní se potulovalo několik koček jeden ohromný kocour. Evička si s kočkami hrála.

25.4.

Od 10 hodin jsme šli do Aquapalace, bylo to tak trochu jako v Liberci. Zaplatili jsme za vstup 3400 Ft. Byla tam jeskyně v Egyptském stylu, proudy, stříkací umělé stromy, bublinkové bazény. V patře byly dětské mělké bazény, v nichž byla umístěna plastová zvířata – delfín, hroch, želva. Pak tam byl také dětský koutek, kde byl domeček, a kuličkové hry. V nejhořejším patře byl plavecký bazén zastřešený válcovou prosklenou střechou, byl trochu studenější, měl pouze 26 – 28 st. C a asi díky tomu tam plaval pouze jeden člověk. Do léčebných lázní nás to přes turniket nepustilo, bylo to na čip, to bychom museli mít kombinovanou vstupenku. Najedli jsme se v jídelně společně pro oboje, dali jsme si halušky s masem. Byli jsme tam asi do 13:30. Venku byla řada dalších docela velkolepých bazénů, zatím však prázdných.

Jeli jsme směrem na západ přes pustu Hortobagy. Je to rovinná travnatá oblast. Je tam národní park, hlavně na pozorování ptáků, ale to bychom museli jít na nějakou delší vycházku. V centru oblasti ve vesnici stejného jména byla spousta lidí, zřejmě se tam konaly

soutěže honáků, byla tam stáda ovcí, koní a krav. Evička však spala, tak jsme jí nebudili a jeli dále.

V Tiszafüred bylo infocentrum celé oblasti se zajímavou pozorovací věží a vedla tam nějaká naučná stezka. Už se ale připozdívalo, tak jsme pokračovali dál.

Měli jsme zajištěné ubytování na jižním okraji Budapešti, jen jsme kousek sjeli z dálničního okruhu. Přes booking com jsme to měli pouze za 20 E, jinak účtovali 40 E. Bylo to však v podivné oblasti, okolo byly průmyslové objekty a sklady, hospoda hodně daleko, tak jsme nakoupili v krámu bramborovou kaši a grilované maso.

26.4.

Byl již poslední návratový den domů. Jeli jsme po dálnici směrem na Slovensko, ale ještě jsme měli několik kratších zastávek. Zastavili jsme se v městečku Tata, kde stojí hrad na břehu jezera Öreg. Na jezeře zrovna probíhaly závody dračích lodí a u paláce Esterházy, který stál v parku vedle hradu, byla pouť. Dali jsme si pouze kafe a Evička zmrzlinu. Na závěr, když už jsme se vraceli k autu, tak projížděla městem koňská jízda. Jezdily tu kočáry, jezdcí a jezdkyňe v historických oblecích, silnice byla kvůli tomu uzavřena.

Nad městem Tatabanyou se na skále tyčí ohromný památník, našla jsem na mapě, kudy se k němu dá dostat, tak jsme tam zajeli. Byla odtud pěkná vyhlídka na panelákové město. Pomník byl ve tvaru bájného ptáka podobného orlu s rozpjatými křídly, nazýval se Turul memorial a byl postaven v r. 1907 na počest praotce Maďarů z dynastie Arpádovců.

Pak jsme jeli do kláštera Pannonhalma. Je to ohromný komplex na kopci, dosud používaný církví, k původním barokním stavbám přistavěli nové. Od parkoviště jsme to skoro celé museli obejít a vchod dovnitř byl moderně vybudován v původním ochranném valu, bylo do toho však zabudováno nové schodiště a výtahy na nádvoří. Do hlavního kostela nás nepustili, protože se tam konala nějaká akce pro věřící, snad nějaká imatrikulace nebo něco podobného. Nevím, jak poznali, že tam nepatříme. Koupili jsme si pouze lístek do klášterní knihovny, byla velice výstavná s knihami až do stropu, stropem s freskou, ohromným globem a několika sochami. Ven se vycházelo přes muzeum se střepy středověkých nádob, uměleckými předměty, ale také ukázkami zdejší zvířeny, měli tam např. zdařilého hada.

Na oběd jsme se stavili v čárdě Kerekes, kousek od Pannonhalmy směrem k dálnici. Sedělo se venku pod zastřešenou verandou, měli to tam tak trochu zařízené jak vesnické muzeum s řadou užitných starých předmětů, bylo na co koukat.

Pak už jsme jen jeli a jeli po dálnici až do Prahy.

